ЛАКТАЦІЯ ПРИ ПСЕВДОВАГІТНОСТІ У СОБАК

А. О. Масс

Харківська державна зооветеринарна академія

У статті розглянуті актуальні питання хвороб молочної залози, розкриті принципи профілактики та терапії несправжньої вагітності у собак. Проведені порівняльні характеристики препаратів, які використовували для відновлення адекватної поведінки тварин, припинення лактації та зменшення гіпертрофії молочної залози

LACTATION WHILE AFETAL PREGNANCY

Anatoly Mass

Kharkiv State Zoo Veterinary Academy

Some topical problems of the mammary glands disease, the principles of prophylaxis and therapy afetal dog's pregnancy have been considered in the present article. The comparative characteristics of the medicines used for restoration of the adequate behavior of the animal, for stopping lactation and decreasing of the hypertrophy of mammary glands have been held

УДК 636. 7.082.453.5

ОДЕРЖАННЯ СПЕРМИ, КОРОТКОЧАСОВЕ ЇЇ ЗБЕРІГАННЯ ТА ШТУЧНЕ ОСІМЕНІННЯ В СОБАКІВНИЦТВІ

А.О. Масс

Харківська державна зооветеринарна академія.

Проведено дослідження щодо одержання та короткочасного зберігання сперми псів при температурі +2 - +5 ^{O}C в умовах холодильника. Викладено можливості розрідження сперми псів синтетичними та органічними середовищами. Проведено дослідження по штучному осіменінню собак.

сперма, штучні середовища, осіменіння, собака, зберігання сперми, штучне осіменіння

Штучне осіменіння застосовують при ускладненнях та не можливості в‘язки самця та самки, або при осіменінні самок цінним самцем на значних відстанях.

На сьогоднішній день зберігається низький рівень використання штучного осіменіння в собаківництві на території України та країн СНД. У той час штучне запліднення широко використовують в країнах світу.

За даними різних авторів при осіменінні собак спермою, яку короткочасно зберігали та глибокозамороженою спермою, запліднення тварин становили на рівні 67–74%. Результати використання свіжої сперми практично не контролюються, тому дані відсутні. Глибокозаморожена сперма може зберігатися роками без погіршення якості. Кріоконсервація сперми не впливає на багатоплідність самок, живу масу та життєздатність цуценят. Штучне осіменіння собак дає змогу покращити селекційну роботу, збереження генофонду цінних плідників.

Матеріали і методи. Сперму відбирали від нечистопородних псів

віком від 2 до 4 років методом отримання на штучну вагіну та шляхом мастурбації - ритмічного здавлювання статевого члена пальцями. Для збудження самця його розташовували напроти самки, у якої була тічка. Для запобігання забруднення сперми тулуб та живіт самця закривали чистим матеріалом. Під час еякуляції статевий член відводили вниз. Сперму збирали в стерильний посуд із скла або пластика.

Еякулят песа складається із 3^x фракцій: секрет уретральних залоз, сперма та секрет передміхурцевої залози. Весь об'єм еякуляту становить від 15 до 25 мл. Кожна фракція може бути зібрана окремо, причому для визначення якості сперми в дослідах збирали першу та другу фракції на протязі 5 хвилин еякуляції, котра продовжується всього близько 30 хвилин. Якісні показники еякуляту на рухливу активність сперміїв перевіряли під мікроскопом, при температурі 37 ^oC та збільшенні у 150-250 разів. Кількість сперміїв в еякуляті визначали за допомогою камери Горяєва при розведенні в 100 разів. Живих та мертвих сперматозоїдів диференціювали по забарвленню еозином та нігрозином. Головки мертвих сперміїв забарвлювались, живих - ні.

Об'єм еякуляту визначали за допомогою градуйованого спермозбирача.

Були проведені досліди, в яких сперму відділяли від секрету статевих залоз, а замість них використовували штучні розчинники, які використовують для розрідження сперми сільськогосподарських тварин. Для короткочасового зберігання сперміїв використовували такі органічні та синтетичні середовища:

1. Середовище – сухий порошок молока 10,0 г; жовток 10,0 мл; вода дистильована до 100,0 мл.

2. Середовище – глікокол 1,82 г; цитрат Na – 0,72 г; жовток 5,0 мл; вода до 100,0 мл.

3. Середовище – глюкоза 3,0 г; цитрат Na – 1,4 г; жовток 20,0 мл; вода до 100,0 мл.

4. Середовище – сахароза 6,0 г; цитрат Na – 1,4 г; жовток 20,0 мл; вода до 100,0 мл.

Контролем був еякулят без добавлення штучного середовища.

Після розрідження сперми синтетичним середовищем її охолоджували до кімнатної температури, а потім за 2–3 години охолоджували до $+5^0C$. Після охолодження пробірки з розрідженою спермою та контролем поміщали в холодильник, де температура становила $+2$ - $+5^0C$.

Перевірку на активність сперміїв проводили з інтервалом 12 годин. Перша фракція становила від 0,2 до 2^x мл. У середньому в 1 мл еякуляту було від 300 до 800 млн сперміїв, більше 70 % із яких мали прямолінійний поступальний рух

Результати досліджень. Кращі результати по збереженню сперми були в пробах з синтетичними розчинниками. У контролі спермії були життєздатні в середньому 48 годин. У дослідних середовищах спермії залишались життєздатними 72 години і більше.

Також проводили штучне осіменіння сук два рази з інтервалом 48 годин на 11 – 14 день статевого циклу (на 3 – 4 день від початку статевої охоти). При осіменінні сперму набирали в пластиковий шприц об‘ємом 20 $см^3$, а до нього прикріпляли полістеролову піпетку, яку використовують для штучного осіменіння корів. Для осіменіння тварин використовували свіжеотриманий еякулят без розділення його на фракції та без додання синтетичних середовищ. Самку витримували 12 годин на голодній дієті. За 10–15 хвилин до наркозу вводили підшкірно 1–2 мл 0,5% розчину атропіну сульфату, а внутрішньом‘язово 0,5–2 мл ксилазину гідрохлориду(ромпун, ромітар). Потім вводили кетаміну гідрохлорид у дозі 5 мг/кг.

Введення наркозу сприяє знерухомлюванню тварини і введенню сперми в статеві шляхи без травм. Самку клали на спину, піпетку вводили в піхву до шийки матки. Обережно видавлювали сперму із шприца і самку утримували з піднятим задом 5 – 20 хвилин. Після штучного запліднення більше 80 % сук були щенні.

Висновки:

1. Кращі результати та менш короткий час при одержанні еякуляту у псів відбувається в тому випадку, коли поряд з самцем знаходиться самка в охоті.

2. Використання синтетичних та органічних середовищ для розрідження сперми псів в 1,5 – 2 рази поліпшує її виживаність.

3. Кількість позитивних запліднень при штучному осіменінні собак не відрізняється від природного запліднення і сягає 70%.

Бібліографічний список

1. Болезни собак: Справочник / Белов А.Д., Данилов Е.П., Дукур И.И. и др. – М.: Агропромиздат, 1990. – 368 с.: ил.
2. Бирюков В.Г. Биотехнологические особенности введения спермиев в половые органы самки у животных с разным типом матки: Учебн. пособие /Харьковский зооветеринарный институт. – Х., 1995. – 50 с.
3. Кравцив Р.М., Колесник А.В. Современные средства ветеринарной медицины для собак и кошек: Справочник /Львов. Гос. Академия ветеринарной медицины. – Х.: ИПУ «Контраст», 2000. – 264 с.
4. Konservierung sowie samtnubertia gung beit Hung Gunze/ Anne – Rose «Tierariti, Prax.» 1986, 11.- №2.- 275 – 282.
5. Die Kunstliche Besamung in der hunderzucht – ihre Vortesle und gefahren/ Arbeiter K. //Unser Pudel.1989, 3.- №2. – С.61 – 63.
6. Fontbonne A., Buff S., Garnier F. Donne recent tn physiologie et endjcrinologie sexuelles dans l‘especе canine //Le Point Veterinaire, vol.31,№ 209. - 2000.– 27–33.

ПОЛУЧЕНИЕ СПЕРМЫ, КРАТКОВРЕМЕННОЕ ЕЕ ХРАНЕНИЕ И ИСКУССТВЕННОЕ ОСЕМЕНЕНИЕ В СОБАКОВОДСТВЕ.

А.А.Масс

Харьковская государственная зооветеринарная академия

Проведены исследования по получению и кратковременному сохранению спермы при температуре +2 - +5 ^{O}C в условиях холодильника. Изложены возможности разбавления спермы кобелей синтетическими и органическими средами. Проведены

исследования по искусственному осеменению собак.

GETTING SPERM, ITS SHORT-TERM PRESERVING AND ARTIFICIAL INSEMINATION IN DOG-BREEDING

Anatoly Mass
Kharkiv State Zoo Veterinary Academy

The researches on getting and short-term preserving of sperm at temperature +2+5ºC in condition of the refrigerator have been held. The researches on artificial insemination of dogs have been conducted. The possibilities of diluting of sperm of dogs with synthetically and organically medium are stated

УДК 57.08: 636.1.082.453.5

ШТУЧНА ВАГІНА ДЛЯ ОТРИМАННЯ СПЕРМИ ВІД ЖЕРЕБЦІВ ПОНІ

В.І.Мірошніченко, О.Б.Сушко
Інститут тваринництва УААН

Запропонована штучна вагіна для отримання сперми від жеребців поні; гарантує високу санітарну якість сперми; забезпечує отримання еякуляту у повному об'ємі; виключає травмування сперміїв; є безпечною для плідника і не знижує його статеву потенцію.

поні, сперма, штучна вагіна, якість еякуляту

Технологія штучного осіменіння коней - це комплекс модернізованих методів, пов'язаних з отриманням і оцінкою якості сперми, її обробкою, кріоконсервацією та збереженням при низьких температурах; індукцією статевої охоти у кобил, прогнозуванням оптимального часу осіменіння та контролю овуляційного процесу на підставі використання сучасних засобів та обладнання.

Отримання сперми від плідників - важлива складова частина технології штучного осіменіння в тваринництві.

До методу отримання сперми пред'являється ряд вимог. Він повинен:

- забезпечувати збір еякуляту в повному об'ємі;
- виключати травмування плідників;
- гарантувати високу санітарну якість сперми;
- бути безпечним для здоров'я і не знижувати статеву потенцію жеребців.

Для отримання сперми від жеребців поні використовували вагіну для жеребця (зразка 1952 р.), що складається з алюмінієвого корпусу, латексної циліндричної камери, товстоногого резинового спермоприймача в формі стакана, утеплюючого мішка з войлоку, що одягається на спермоприймач, а також модернізовану вагіну для жеребця з полімерним корпусом та термостатуючим кожухом з спермоприймачем у вигляді двох ємкостей, між якими встановлено фільтр для видалення секретів додаткових статевих залоз та механічних домішок, які можуть попадати у вагіну в процесі